

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ ДИТЯЧИХ ПРОСТОРІВ ТА СІМЕЙНИХ ЦЕНТРІВ ПІДТРИМКИ НА БАЗІ БЮДЖЕТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ РІЗНОГО СПРЯМУВАННЯТА ВНЗ.

Голояд Д.

Наук. керівн. – Швець Л.М

*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М.Бекетова*

За для обґрунтування необхідності створення не тільки дитячих центрів підтримки батьків-студентів на базі ВНЗ, але і сімейних центрів підтримки на базі бюджетних організацій різного спрямування (міської адміністрації та управління, тощо), необхідно проаналізувати прикладиформування таких центрів в Сполучених Штатах Америки, Європи, Нової Зеландії тощо.

Формування дитячих просторів в США. Згідно доповіді з Інституту політичних досліджень жінок (IWPR) в 2011 році в Америці, серед всіх студентів приблизно чверть з них є батьками, а це майже 4 мільйонів. Велика кількість вищих навчальних закладів розпочали програми по впровадженню центрів по догляду за дитиною. *Education Department.org* відзначає більш 1500 коледжів, університетів та професійно-технічних училищ, які пропонують догляд за дітьми не тільки для студентів, а й викладачів (і в багатьох випадках, місцевих жителів) з дітьми. Тим не менш, деякі школи здобули більшого успіху ніж інші і надалі підтримують студентське батьківське населення.

Було з'ясовано, що, на основі соціальних програм США для жінок і їхніх дітей існує багато варіантів вибору від місцевих дитячих центрів до кімнат «матері та дитини» в кампусах, в школах, коледжах і університетах.

Так наприклад, у *Wilson College* в штаті Пенсильванія, жінки з дітьми від 20 місяців і старші мають можливість користуватися кругло-річним центром «family-friendly» в кампусі з догляду за дитиною. Таким чином, батьки мають змогу скористатися всіма можливостями студентського життя: приймати участь у спортивних клубах, наукових програмах. [1]

В *Endicott College* в м. Беверлідіти студентів мають змогу їсти в їдальні кампуса й інколи, навіть, бути присутніми на заняттях [2].

В *Misericordia University* в м. Далласі, Штат Пенсильванія, для матері передбачена недільна перерва для навчання, можливість залишити дитину під доглядом волонтерів з цього ж університету [3].

В SaintPaul'sCollege існує єдина програма підтримки батьків де допомагають батькам-одиначкам з 1987 року. За цією програмою батьки мають можливість з дітьми від 2 місяців до 9 років, отримати консультаційні послуги у факультеті виховання. Коледж також пропонує догляд за дітьми від центру розвитку дитини в кампусі [4].

В університеті Святої Катерини (St. CatherineUniversity) існує програма для допомоги студентам-батькам. Від консультацій, кімнат «матері та дитини», начального простору«child-friendly» з ігровими кімнатами, до фінансової по догляду за дитиною, житла тощо[5].

*Актуальність дитячих просторів в Європі.*З червня 2008 року університет Мюнстер (Німеччина) був сертифікований як сімейний університет. Ця премія присуджується за його зусилля, зроблені в його кадровій політиці і в тому, як він організовує дослідження, щоб бути більш family-friendly – «дружнім до сім'ї» По перше, було створено спеціальний сімейний портал надання інформації та консультацій для студентів та співробітників з дітьми [6].

Студентам та науковцям з дітьми завжди раді в університеті Віадрині (Франкфурт, Німеччина) (EuropeanUniversityViadrina), де знайдете відмінні умови для поєднання навчання або роботи з сімейним життям. За надзвичайні зусилля університет був нагороджений в 2009 році сертифікатом «familyfriendlyuniversity»[7].

У Франкфурті ви маєте змогу отримати консультації з питань пов'язаних з доглядом за дитиною, плануванням навчання з дітьми, планування фінансів. Окрім того всі корпуси будівель університету обладнанні спеціалізованими кімнатами.

У їдальні упорядковані сумісні зони для батьків та дітей, організована бібліотека з дитячими книгами для тихого відпочинку. Studentwerk пропонує студентам житлові кімнати для дітей, повністю мебльовані, від ліжечка до теплої пляшечки, без додаткових витрат.

В багатьох країнах світу вже десятки років працюють так звані «ясла» в стінах парламенту. Вони відкриті не тільки для дітей членів парламентів, а й для дітей працівників будівлі та, буває, й для відвідувачів. Адже за останні 30 років спостерігається значне зростання кількості жінок в парламентах західних країн, деякі з них народжують дітей під час свого депутатства. Починаючи з 1990-х частина батьків-депутатів почала брати на засідання парламенту дітей з собою. Тоді ж депутати почали лобіювати відкриття дитячих кімнат чи ясел в стінах парламенту.

В Європарламенті ясла відкрили для дітей членів парламенту, чиновників та інших працівників, що працюють в Європарламенті в Брюсселі. Сервіс приймає дітей віком від трьох місяців до чотирьох років. В Європарламенті також є «Родинна кімната» для дітей, які супроводжують своїх батьків під час місії в Європарламенті. В естонському парламенті передбачена спеціальна кімната для дітей депутатів та інших чиновників. Відкритою для всіх бажаючих є дитяча кімната в парламенті Шотландії. Громадські ясла в парламенті вважаються важливою частиною становлення відкритого та доступного парламенту. Однією з задач створення ясел є догляд за дітьми, батьки яких відвідують шотландський парламент.

В парламенті Нової Зеландії ще на початку 1990-х років член парламенту Ліз Теннант пролобіювала створення дитячої кімнати, яку назвали «Гральний будинок» PlayHouse. В 2007 році Палаті представників австралійського парламенту громадські організації порекомендували стати місцем, дружнім для годування груддю. І вже через рік відбулось відкриття двох кімнат для годування груддю. Доступ до будівлі передбачався для членів парламенту та працівників будівлі[8].

Таким чином, проаналізувавши світовий досвід формування дитячих центрів при університетах та державних установах, виявлено що така тенденція є актуальною. Узагальнюючи аналіз можна зробити висновок, що перспективним розвитком даних просторів є розширення спектру послуг Дитячих центрів для батьків-студентів та працюючих батьків на базі установ навчання та праці, а саме:

- простір для ігор та дозвілля дітей різного віку;
- дитячі ігрові майданчики на свіжому повітрі;
- приміщення «матері та дитини» сумісного перебування за потреби годування груддю та сповивання;
- дитячі зони в їдальнях та бібліотеках;
- розширення послуг розвитку дітей: малювання, вивчення іноземної мови, конструювання тощо на базі ДЦ;
- надання консультацій для студентів та співробітників з дітьми з боку фахівців (психології, педагогіки тощо);
- проведення спеціалізованих семінарів та тренінгів на базі ДЦ.

Таким чином, надалі відбуватиметься планомірна інтеграція дитячих просторів у місця роботи та навчання батьків. З іншого боку, розвиток гендерно чутливого простору у середовищі вищого навчального закладу чи державної установи показує можливість впровадження своєчасних і

сучасність змін які відбуваються у світі на місцевому рівні. У свою чергу такі Дитячі центри не виділені в окрему архітектурну типологію. Тому важливим завданням для науковців та фахівців є окреслення закономірностей і основних критеріїв їх формотворення.

Література

1. WilsonCollege [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.wilson.edu/> – Назва з екрана.
2. europa.eu [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <https://europa.eu/eyd2015/en/european-union/stories/family-friendly-university> – Назва з екрана.
3. EndicottCollege [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.endicott.edu/> – Назва з екрана.
4. MisericordiaUniversity [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.misericordia.edu/> – Назва з екрана.
5. SaintPaul'sCollege: [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.saintpaul.edu/> – Назва з екрана.
6. St. CatherineUniversity: [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: www.stkate.edu/ – Назва з екрана.
7. EuropeanUniversityViadrina [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. <https://www.europa-uni.de/en/index.html> – Електронні дані. – Режим доступу: https://www.europa-uni.de/en/internationales/interessenten/Studieren_mit_Kind/index.html – Назва з екрана.
8. <http://rada.opora.ua/ua/> [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – [Центральний офіс Громадянської мережа ОПОРА]. – Режим доступу: <http://rada.opora.ua/ua/chitati/novini/6504-a-yak-u-nykh-dity-deputativ-v-parlamentі> (дата звернення 09.12.2015). – Назва з екрана.